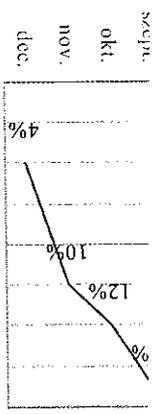

Forrás: UIA

és a berende-
 rehség (tolma-
 si lehetőségek
 minden helyszín
 tított gyárepület
 asi központban
 tneken 6%. Az
 íveteleiket. Ezt
 :o munkatársak,
 egy vezetőséget,

Az ülések

- 40 %-át 2-3 évvel korábban,
- 35 %-át 1-2 évvel előre,
- 14 %-át négy évvel előbb

döntik el, egyben meghatározva a következő helyszínt és időpontot is. De azok a szervezetek például, amelyek ülései iránt létszám vagy presztízs okok miatt „nagy a kereslet”, már 8-10 évvel korábban döntenek rendezvényeikről.

A konferenciák helyszínéről döntést hozók

A legtöbb kérdésben a szervezetek igazgatótanácsa vagy közgyűlése szavaz. Nincs ez másként az üléseket illető kérdésekben sem.

Hogy legközelebb hol és mikor fog a szervezet találkozni, azt a leggyakrabban, az esetek felében a vezetőség, 24 %-ban a legszűlesebb fórum, a közgyűlés, de 10%-ban maga az elnök dönti el.

A döntéshozó személy/ek ismerete az ülések pályázóinak fontos, mert egyáltalán nem mindig egy, hogy egy szűk grémiumot kell-e meggyőzni, vagy egy hatóság prezentációt kell tartani sok száz ember előtt.

A konferenciák gazdasági haszna

A konferenciák gazdasági hasznát sokféle szempontból ki lehet mutatni. De van emellett egy másik fontos tényező, a közvetett hatás.

Tudományos szempontból

A definíció szerint a tudomány nemzetelek feletti. Az információk határon átvivő szabad áramlása rendkívül fontos a tudósoknak. Tudományos információhoz lehet jutni könyvekből, folyóiratokból, videofilmekről és az Internetről is. De a tudományos információk természetéhez a kétirányú kommunikáció tartozik. A viták, a meggyőzések, a bizonyítások. Ematt nem lehet helyettesíteni az emberi kapcsolatokat, szükség van a professzori látogatásokra, a diákok cseréjére. két kutató gondolatainak összehésére.

Kereskedelmi szempontból

Ugyanez érvényes a kereskedelem világára is. Az üzleti és képzéshatékony személyes kapcsolatok nélkül. Az üzleti célú konferenciák gyakran továbbképző helyekké válnak, ahol hosszú távú kapcsolatok erősítenek gyökereit. A nemzetközi kongresszusok az ország marketing szempontjából is egyedülálló lehetőséget jelentenek az imázs építésre. Az elégedett konferencia turista az ország fogadott nagykövete lesz. Az az ország, ahol nem rendeznek nemzetközi üléseket, szűke pontta válik a térképen. Kicsik a közudatból.

A konferenciák előtt és után az elő- és utókongresszusi tükör széles választékából válogathatnak a delegátusok. De ennél is fontosabb, hogy a résztvevő visszatér családjával egy nyaralásra, egy feltételező tükörre, ha megtervezett neki mindaz, amiből csak kis kóstolót kapott.

A konferenciák alatti kirándulások következtetésen elkerülnek a tömegturizmus által kedvelt és látogatott helyeket, hogy a terület egy másik, sokszor értékesebb arcát fedezhessék fel. Így kerülnek be a legkönyvebben a nemzetközi közudatba a szinte elfelejtett értékek, az igazi kincsek.

2.2 Szervezetek, egyesületek üléseinek jellemzői

A konferenciaturizmus szervezése, lebonyolítása speciális tudást és felkészülést igényel minden közreműködő részéről. Az egész idegenforgalmi ágazat legdinamikusabban fejlődő része, ahol a piac széles és a felső határ ismeretlen.

Az üléseket két nagy csoportra oszthatjuk:

- 1) szervezetek, egyesületek ülései
- 2) testületi ülések

Az első csoportba tartoznak a nemzetközi egyesületek, politikai szervezetek, nonprofit szövetségek, nemzetközi-, kormányközi- és nem kormányközi szervezetek ülései.

Az üléseket meghatározó főbb szempontok:

- nemzetközies
- általában 3000 fő alatti létszám
- tolmácsolás szükséges
- több ülés terem kell
- elszállásolás különböző kategóriákban szükséges
- magas szintű házigazda szűkséges
- kapcsolat a rendező országbeli partnerekkel
- résztvevők egyenlően fizetnek

Az ülések jellemzői

Az ülések gyakorisága függ a szervezet jellegétől, nagyságától, a megbeszélésre alkalmas új témák, újdonságok, eredmények fontosságától. A közgyűlések és a munkafórumok dátuma jól tervezhető.

Az ülések nagyságát, a résztvevők számát döntően befolyásolja a kiválasztott helyszín befogadóképessége és felszereltsége. A körmék és gyorsan megközelíthető helyszínek javítják az üléstermek kihasználtságát.

A nemzetközi szervezetek előre meghatározott időpont szerint tartják összejöveteleiket. Ezt az alapszabályban is rögzítik. Az alapszabályban rögzítettek szerint a szervezet igazgatótanácsa vagy a közgyűlés dönt az üléseket illetően. A vezetőség általában előre előkészített javaslatát terjeszti a közgyűlés elé.

A konferencia turizmus időpontja általában nem utóközi a klasszikus turizmus időpontjával. A kedvelt időpontok szeptember, október és május. Nyári hónapokban főleg az oktatási szakemberek üléseznek.

A legnagyobb létszámú konferenciák tudományos jellegűek (pl. orvostudomány), jelentős a gazdasági, pénzügyi, biztosítási üzletágak konferencia igénye is. Gyakoriak a bilaterális ülések, melyeken csak két ország szakemberei vesznek részt.

2.3 Testületi ülések jellemzői

A testületi ülések jellemzői:

- kisebb létszám (50 fő alatti)
- magas szintű vezetők a résztvevők
- elszállásolás előkező szállodákban
- VIP bánásmód szükségessége
- sok az ünnepi alkalom vagy diszvacsona
- nagyon feszített a munkatempó
- szűkség van szabados programokra
- mindenki kísérvével érkezik

A testületi ülések piaca fejlődő, jól jövedelmező üzletág. A szervezés, bonyolítás nagy figyelmet és pontosságot igényel valamennyi közreműködőtől. Az állagost jóval meghaladó árbevételhez vezet, kemény munkát igényel.

2.4 Rendezvények helyszínei

Az ülések helyszíneinek ki választásakor döntő szempont a rendező város ináza. Fontos tényező még a földrajzi fekvés, a megközelíthetőség, az éghajlat, a lakosság szivélyessége és kultúrája. Rendelkezésre kell állnia

- megfelelő kategóriájú és elegendő számú szállás lehetőség
- megfelelő nagyságú és számú iktésterem
- a helyszíni jó megközelíthetőség légi úton és autópályán
- vonzó kulturális élet
- természeti vagy néprajzi látványosságok

alkalmas új te-
: dátuma jól ter-
helyszíni befoga-
javítják az ülé-

profit szövet-

és rész, ahol a
jényel minden

válogathatnak
yarársra, egy
tal kedvelt és
:k fel. Így ke-
gazi kincsek.

A rangos üléseket a városok vezetői kiemelten kezelik, anyagilag támogatják a rendezvény, jelentéssel is emelik az esemény rangját. A város fogadókészsége hozzájárul a konferencia sikeréhez. A résztvevők itt szerzett benyomásai a legjobb reklám a fogadó helyszínek. A tipikus konferencia városokban kialakult a háttérpar, így tolmácsolás, nyomda, hostess közvetítés, autókölcsönzés és ezek összehangolt munkája eredményezi a sikeres rendezvényeket.

3. Gyakorlati teendők a rendezvények szervezésével kapcsolatban

Rendezvénysszervezés munkafázisai

1. A rendezvény tervezése
2. A rendezvény előkészítése
3. Kalkuláció készítése
4. A rendezvény meghirdetése
5. A rendezvény konkrét előkészítési, szervezési feladatai
6. A rendezvény ideje alatti feladatok
7. A rendezvény befejezése utáni teendők

3.1 A rendezvény tervezése

A konferencia, mint áru, eladásra szánt termék. A konferencia eladható, ha érdeklődőre szabott új információt ad át, szakmai körtököt mozgásra, részvételre csábít, ha a szervező, megrendelő előre a kitűzött célját. Ahhoz, hogy ezt elérjük marketing tervet kell készíteni, ami nagy hasonlóságot mutat a cégeknel használt marketing terv fázisaival. Alapfeltétele: a feldolgozandó téma teljes körű ismerete.

A marketing terv fázisai:

- ötle, elgondolás, előtervezés, előterjesztés;
- a vállalat döntéshozóinak megnyerése;
- célok, koncepciók meghatározása,
- előnyök, hátrányok, kockázatok felmérése, elemzése vállalati szinten;
- környezeti tanulmány (konkurencia, potenciális érdeklődők, hasonló rendezvények);
- szakmai szervező bizottság felállítása;
- konferencia finanszírozása;
- személyi és tárgyi feltételek kialakítása, operatív lebonyolítás;
- elszámolás.

A várható létszám és a megvitatásra szánt témakörök alapján meghatározzák a rendezvény zavartalan lebonyolításához szükséges tanácskozási témék számát, méretét és az egyéb helyiség-igényt (pl. titkársági iroda, regisztrációs iroda stb.).

A létszám-meghatározásnál figyelembe kell venni a szervező bizottság által meghívott vendégek létszámát is. A nemzetközi szervezeteknél ugyanis szokás, hogy a nemzeti szervező bizottságok az előző évi tapasztalat alapján megállapítják, hogy a kisérők száma általában a résztvevők számának kb. 20 %-át teszi ki, a kisérők száma azonban függ a rendezvény fajtájától és helyszínétől.

A szervezők számához hasonlóan nagyon nehéz előre meghatározni a kisérők létszámát is. A szervezők általában nem ismerik a résztvevők számát, ezért a szervezők számát a rendezvény idejére vendégül látják és részükre a maximális elhelyezéssel kell számítani. A szervezők számát a rendezvény idejére vendégül látják és részükre a maximális elhelyezéssel kell számítani. A szervezők számát a rendezvény idejére vendégül látják és részükre a maximális elhelyezéssel kell számítani.

A szervezés megkezdésekor a legalapvetőbb kérdés a résztvevők várható létszámának meghatározása, ez az alapja ugyanis a részvételi díj megállapításának. Természetesen a kongresszus témája elve behatárolja a résztvevők lehetséges körét (Reumatológus kongresszusra pl. magától értetődően reuma szakorvosok, kutatók érkeznek). A várható létszámot befolyásolja az előző évi tapasztalat és a megvitatásra kerülő témák köre is. A várható létszám meghatározásánál mindig az adott társaság, egyesület legutolsó megtartott konferenciájának a létszámából kell kiindulni. (A szervezők számát a rendezvény idejére vendégül látják és részükre a maximális elhelyezéssel kell számítani.)

A szervezők számához hasonlóan nagyon nehéz előre meghatározni a kisérők létszámát is. A szervezők általában nem ismerik a résztvevők számát, ezért a szervezők számát a rendezvény idejére vendégül látják és részükre a maximális elhelyezéssel kell számítani.

3.2 A rendezvény előkészítése

1. Egy-egy hazai vagy nemzetközi tanácskozás megrendezését, a helyszín meghatározását mindig az adott szakmai szervezet vezető testület határozza el. Ez a testület egy szervezőbizottságot hoz létre. Ez a szervezőbizottság választja ki és bízza meg az adott rendezvény irányítását. A rendezvény előkészítését a szervezőbizottság végli. Ez a szervezőbizottság választja ki és bízza meg az adott rendezvény irányítását. A rendezvény előkészítését a szervezőbizottság végli. Ez a szervezőbizottság választja ki és bízza meg az adott rendezvény irányítását. A rendezvény előkészítését a szervezőbizottság végli.
2. A rendezvény előkészítését a szervezőbizottság végli. Ez a szervezőbizottság választja ki és bízza meg az adott rendezvény irányítását. A rendezvény előkészítését a szervezőbizottság végli.
3. A rendezvény előkészítését a szervezőbizottság végli. Ez a szervezőbizottság választja ki és bízza meg az adott rendezvény irányítását. A rendezvény előkészítését a szervezőbizottság végli.
4. A rendezvény előkészítését a szervezőbizottság végli. Ez a szervezőbizottság választja ki és bízza meg az adott rendezvény irányítását. A rendezvény előkészítését a szervezőbizottság végli.
5. A rendezvény előkészítését a szervezőbizottság végli. Ez a szervezőbizottság választja ki és bízza meg az adott rendezvény irányítását. A rendezvény előkészítését a szervezőbizottság végli.
6. A rendezvény előkészítését a szervezőbizottság végli. Ez a szervezőbizottság választja ki és bízza meg az adott rendezvény irányítását. A rendezvény előkészítését a szervezőbizottság végli.
7. A rendezvény előkészítését a szervezőbizottság végli. Ez a szervezőbizottság választja ki és bízza meg az adott rendezvény irányítását. A rendezvény előkészítését a szervezőbizottság végli.

rumokon; a
s; szakmai
lök felkuta-
sába.
zó irodának
t. Amikor a
potenciális
ny létreho-
PCO. Ugy-
személye és a megvitatásra kerülő témák köre is. A várható létszám meghatározásánál mindig az adott társaság, egyesület legutolsó megtartott konferenciájának a létszámából kell kiindulni. (A szervezők számát a rendezvény idejére vendégül látják és részükre a maximális elhelyezéssel kell számítani.)
várakozásaik általában túlmeztettek.)
A résztvevők számához hasonlóan nagyon nehéz előre meghatározni a kisérők létszámát is. A szervezők általában nem ismerik a résztvevők számát, ezért a szervezők számát a rendezvény idejére vendégül látják és részükre a maximális elhelyezéssel kell számítani.
Nagy horderejű nemzetközi konferenciáknál egy elismert politikus, miniszter, államtitár, esetleg főpolgármester személyében védnököt is választanak, a rendezvény súlyának emelése céljából.
A szervezés megkezdésekor a legalapvetőbb kérdés a résztvevők várható létszámának meghatározása, ez az alapja ugyanis a részvételi díj megállapításának. Természetesen a kongresszus témája elve behatárolja a résztvevők lehetséges körét (Reumatológus kongresszusra pl. magától értetődően reuma szakorvosok, kutatók érkeznek). A várható létszámot befolyásolja az előző évi tapasztalat és a megvitatásra kerülő témák köre is. A várható létszám meghatározásánál mindig az adott társaság, egyesület legutolsó megtartott konferenciájának a létszámából kell kiindulni. (A szervezők számát a rendezvény idejére vendégül látják és részükre a maximális elhelyezéssel kell számítani.)
A szervezők számához hasonlóan nagyon nehéz előre meghatározni a kisérők létszámát is. A szervezők általában nem ismerik a résztvevők számát, ezért a szervezők számát a rendezvény idejére vendégül látják és részükre a maximális elhelyezéssel kell számítani.

A rendezvényeknél a következő termekre lehet szükség:

Plenaris ülés terem

Plenaris ülésnek a nyitó vagy záró előadást nevezik, amelyen részt vesz mindenki, aki a rendezvényre eljött és aki a későbbi előadásokat, szekcióüléseket látogatni kívánja. Ezért a plenaris ülés teremnek alkalmazásnak kell lennie a résztvevők teljes létszámának befogadására.

Szekciótérmekek

A legtöbb konferenciánál a munka alapvetően nem a plenaris nagyteremben folyik, hanem kisebb csoportokban, szekciókban. Ezek befogadására szolgálhatnak a szekciótérmekek. Minél több szekciótérmet szükséges, annál nehezebb a szervezés, mert pl. ezekben a helyiségekben is gondoskodni kell a szinkronolímások munkájához elengedhetetlenül szükséges berendezésekről és a résztvevők számára elegendő fülhallgatóról stb.

Magyarországon ma a fő problémát a kongresszusi helyszíneken általában a megfelelő mennyiségű és méretű szekciótérmekek hiánya jelenti.

Regisztrációs iroda

Itt kap helyet az utazási iroda, a megnyitás napjától a befejezésig ez a rendezvény szíve. Ide jönnek a résztvevők, itt folyik regisztrálásuk, az előre be nem fizetett részvételi díjak és szállások költsége beszédese, itt jelentkezhetnek különböző idegenforgalmi programokra stb. Itt működik az utazási iroda kihelyezett pénztára, esetleg pénzváltó tevékenységgel együtt (erre azonban külön Nemzeti Bank-engedélyt kell kérni).

Az iroda innen tartja a kapcsolatot a szállodák portáival, esetleg a szállodákban kihelyezett kisebbbbségekkel. Nagyon fontos a regisztrációs iroda kihelyezett pénztára, esetleg pénzváltó tevékenységgel együtt (erre azonban külön Nemzeti Bank-engedélyt kell kérni).

Alapvetően szükséges, hogy a regisztrációs iroda a zökkenőmentes munka érdekében több telefononál rendelkezzen, ezek biztosítására is előzetesen gondolni kell megvizsgálva az adott helyszín lehetőségeit.

Előre meg kell állapítani a konferencia hivatalos nyelvét (vagy nyelveit). Ettől függetlenül a konferencián résztvevők hivatalos nyelve manapság általában angol, de nem egy kongresszusnál 5-6 nyelven folyik szinkronolímásolás.

Nagy vonalakban meg kell azt is előre állapítani, hogy egészségügyi, biztonságtechnikai feladatok biztosítását is tekintetbe véve megközelítőleg hány fős állandó technikai stábra lesz szükség.

Figyelembe kell venni, hogy milyen kiadványok, nyomtatványok, mappák elkészítése szükséges, annak mennyi a költsége.

Számos rendezvényenél külön látványtervezőt alkalmaznak, elsősorban a társasági események (fogadások, bankettek) megtervezésére, de sok esetben magának a konferenciateremnek a díszítésére és berendezésére is.

Mind az árajánlat készítéséhez, illetve a részvételi díj megállapításához szükséges.

A pontosan felmért megrendelői igények alapján a kongresszuszervező iroda (PCO) javaslatot készít a rendezvény lehetséges helyszínére, illetve az egyéb kapcsolódó szolgáltatásokra vonatkozóan.

markozón. Mivel a kongresszusi helyszínek kapacitása meglehetősen szűkös ebben a stádiumban érdemes a termeket, szállodai férőhelyeket ún. opciós szerződéssel lekötöni (a férőhelyek az opciós határidőig állnak fixen a megrendelő rendelkezésére, annak letételével a foglalást meg kell erősíteni vagy törölni kell).

Teremkapacitások és berendezések

A termek befogadóképessége az ülések egyik fontos szempontja. Valamennyi résztvevőnek jól kell látnia az előadót. Fontos a megfelelő világítás, legyen hol írni és a személynél holnokat le-tenni. Legfontosabb a kényelmes szék.

A teremberendezések igen sokfélék lehetnek. A rendezvény jellegéből adódik kell-e előadói asztal, emelvény, elnökségi asztal, és egyáltalán hogyan kell elrendezni az asztalokat és székeket.

A) Színházterem stílus

Nagy létszám esetén használatos. Alkalmában elől színpad van, pl. előadói emelvény, elnökségi asztal számára. Ügyelni kell a sorok távolságára – magyarátorozási színházakban gyakran nagyon szűk a lábhely és ezáltal kényelmetlen akár egy óráig is ülmi – és a közlekedési útvonalakra. Egy főre jutó terület 0,75 m².

B) Osztályterem stílus

Az iskolai osztályokhoz hasonló a berendezés elhelyezése. Egy asztalnál ne zsúfoljunk össze sok embert. Egy főre jutó terület 1,6 m².

C) Negyzetes asztalforma

Ezt a formát akkor alkalmazzuk, amikor arra van szükség, hogy minden résztvevő lássa a másik arcát. Ha az asztalok közötti tér üres, középre helyezzünk virágkompozíciót.

D) Igazgatóiandcs stílus

Ennél a formánál is mindenki láthatja egymást. Mindenki előtt nagy asztalfeletletet biztosítsunk az iratoknak, ügyviteli anyagoknak.

E) Munkacsopord stílus

Workshopoknál, kötetlen munkacsopordoknál alkalmazott berendezési forma.

A megrendelő igénye szerint kiegészítő berendezéseket is el kell helyezni. Fontos meghatározni a közlekedési útvonalakat és a kijáratokat.

A saját, szakmai szervező bizottság feladatai

- a) Pályázat a konferencia elnyerésére: pályázatot elkészítse, tartalmi elemek, tárgyi, személyi feltételek, körülmények figyelembevételével érdemes a nagyobb, szerteágazóbb szolgáltatásokat igénylő konferenciákra úgy pályázzni, hogy a jövőndő PCO-t is bevonjuk a feltételek kialakításába.
- b) Fő célok, téma, alapkövetelmények meghatározása (új konferencia esetén)
- c) Bizottsági tagok kiválasztása: szakmailag hozzáértő, lelkes kollégák kiválasztása vállalaton belül, vagy külsős, akár konkurens is lehet (i), akik értenek a szakmájukhoz, kreatívak, gyakorlottak a szervezésben, nemzetközi vagy belföldi konferencia esetében is.
- d) A szervező bizottság felállítás
- e) Albizottságok létrehozása (a konferencia jellege, mérete függvényében).
- f) Funkciófelelősök kiválasztása (pl. pénzügy).
- g) További feladatok

- javaslatot tessz a konferencia időpontjára, időtartamára. Figyelnie kell arra, hogy a tervezett időpontban, vagy közvetlen közelében ne legyen olyan, hasonló célközönséget érintő rendezvény, amely veszélyezteti a konferencián résztvevők létszámát
- *Pontos, teljes körű brief-et készíti*, azaz feladattervet határoz meg a saját maga, továbbá a rendezvényszervező részére, ami az eseménnyel kapcsolatos célok és elvárások összefoglalása.
- Kidolgozza a szakmai program tematikáját
- Megállapodik az előadások alap témáiban, és egy ún. vezető szóra feltűzi a fő témák mellé a csatlakozó, kapcsolódó előadásokat. A szakmai anyagok beérésének lehetőség-
es módjai:
- Az előadók biztosítása, koordinálása során a szakmai szervező véglegesen eldönti az előadók személyét. Időrendbe sorolja az előadásokat, szekciókat, work-shop-okat. Ez az ún. Timetable, amely a konferencia körlevélébe, majd a végleges programfüzetbe kerül.
- A nyomdai anyagok szakmai tartalmának kialakítása
- Nemzetközi konferenciák nyomdai körlevelei a következők:

Elő körlevél (first announcement).

- Ertesíti a potenciális résztvevőt a tervezett konferenciáról, időpontjáról és figyelemfelkeltés céljából a főbb, ún. húzó előadások témáiról és előadóról. Céja: felmérni az érdeklődők létszámát. A hozzá mellékelt jelentkezési lapok visszaküldésével az érdeklődés nagyságáról kapunk visszajelzést.

Második körlevél (second announcement)

- Bővebb tájékoztatást adunk az előadásokról, ezek tervezett időtartamáról, időpontjáról, előadójáról. A jelentkezési lapon közöljük a részvételi díj összegét, a jelentkezési határidőt, a fizetés és a lemondás módját.
- Amennyiben a konferencia lebonyolításával a szakmai szervező PCO-t bízik meg, úgy feladata lesz még a beérkezett ajánlatok értékelése és a legjobb ajánlatot beadó pályázó kiválasztása. Az ajánlatok értékelése során pótlásokat kérhet be a szervező bizottság, személyes meghallgatásra hívhatja be a pályázókat.
- Ütemtervet (feladattervet) állít össze, rögzíti a feladatok elkészítésének határidőit, nev szerint kijelöli a felelősöket.

3.3 Kalkuláció készítése

Ezután következik a munka legfontosabb fázisa, a kalkuláció vagy költségvetés készítése, majd ennek alapján a részvételi díj megállapítása. Az igények és lehetőségek pontos egybevetése, a fogadó kapacitások szerződéses leköltése, a várható létszám megbecsülése után már megközelítő pontossággal lehet költségvetést készíteni. A kiadások oldaláról a következő költségtényezők mérülhetnek fel:

A részvételi díjban kalkulálható tételek:

- A tanácskozáshoz kapcsolódó nagyszabású események költségei, pl. fogadások, bankettek, protokollaris és kulturális események költsége. Általános szokás, hogy a konferenciákat nyitófogatadással kezdik és egy záróbankettel fejezik be.
- A nyitófogatás célja, hogy a résztvevők kötelelen, oldott hangulatban találkozzanak egymással. Sok vendég ismeri egymást, hiszen majd minden szakmai világrendezvényen részt vesznek. Ezek ismerősként üdvözlők egymást, illetve bemutatják hazájuk többi résztvevőjét. Így pár óra alatt kellemes hangulatban megoldódik a kapcsolatteremtés problémája.

- A záróbankett a rendezvény megköszönésére, egy-egy sikeres záróbankett vagy galavacsora évek múltával is kedves emlékként él a résztvevőkben. Záróbankett elgátlalvasora alatt halk szalonzenét, utána pedig tánczenét játszik és valamilyen speciális magyar produkciót is be tud mutatni. Természetesen akaratunkat nem erőszakolhatjuk a megrendelőre, de finoman befolyásolhatjuk a műsor és zenekar megválasztásában.

- Bérleti díjak, mint pl. terembérletek, kiállítási területek, felhíretek, bérlet eszközök, technikai berendezések költségei. Pl. diavetítők, tolmácsberendezések, írásvetítők, mikrofonok, különleges világítás stb.
- A kongresszusra meghívott előadók, tisztelgebeli vendégek, újságírók költségei.
- A nem állandó alkalmazottak személyi jellegű munkabér költségei, pl. tolmácsok, hostessek, kisegítő tikkársági személyzet, idegengvezetők, technikuskok, orvosok, biztonsaai szolgálat embereinek bére.

- A regisztrációsroda felszerelési költségei, pl. telefex, telefonvonalak, hitelkártya-leolvasók bérleti díja stb.
- Nyomdai költségek: értesítő körlevelek, jelentkezési lapok, végleges program, a résztvevők részére kitűzők, a tudományos anyag kinyomtatása, plakátok, feliratok, résztvevői listák stb.

- Dekorációs költségek: virágdíszítés, zászlók, feliratok, különleges díszletek költsége.
- A tanácskozások közben kávészünetek, illetve ebédek költsége.
- Egyéb kiadások, pl. résztvevők részére ajándék, borra való, pénzváltás költségei, bankköltség, előre nem kalkulálható váratlan kiadások stb.

A kongresszus szervező utazásiroda, valamint a megrendelő társaság részére előzetes megállapodás alapján rögzített nyereséget is alapvetően a részvételi díjból kell fedezni. (Ugyanakkor az utazásiroda arését az idegenforgalmi szolgáltatások után kapott jutalékok is jelenthetik.)

A rendezvény előtti időben (egy vagy másik évvel korábban) el kell készíteni a meghívót, mely tartalmazza a rendezvény időpontját, témáját, helyszínét, a hivatalos nyelvet és nagy vonalakban a programot, valamint a résztvevő vagy előadó "szakmai tekintélye" és fővéndők névsorát.

A meghívó a rendezvény fényképe, ezért mindent el kell követni annak érdekében, hogy az tartalmilag és külalakban is névös legyen. Nem lehet eléggé hangsúlyozni a nyelvi fordítás fontosságát, egy helytelenül fordított, csúnyán kinyomatott meghívó rossz fényt vet az egész rendezvényre, tehát nem vonzza a résztvevőket. Az izléses meghívó viszont felkelti az érdeklődést. A meghívóhoz válaszkártyát kell csatolni, melyben az érdeklődő jelzi részvételi szándékát.

A rendezvény meghívója, mint az első számú körlevél

3.4 A rendezvény meghívótése

A megrendelő és a PCO közösen döntenek el, hogy mely programok kerülnek be a tanácskozási meghirdetett hivatalos programjába, azaz, mely szolgáltatások képezik a részvételi díj részét, illetve melyek azok, melyek fakultatívak, tehát a résztvevőnek külön kell fizetnie.

A konferencia szakmai tudományos programját mindenkor a megrendelő társaság határozza meg, de a konferenciaszervezőnek ajánlatának kialakításánál maximálisan figyelembe kell venni a tudományos program részét képezhetik szakmai látogatások, kirándulások is. Pl. orvosi témaúti konferenciáknál látogatás valamelyik klinikán, tudományos intézetben. Ha ilyen van, csaknem minden esetben a részvételi díjban be kell foglalni, tehát a költséget kalkulálni kell.

A kalkuláció elkészítése és a részvételi díj megállapítása után kerül sor a kongresszus meghirdetésére, azaz az értesítő körlevelek és jelenkezési lapok kiküldésére.

- A részvételi díjban nem szereplő költségek:
- A vendégek itt tartózkodásával szorosan kapcsolatos költségek, mint pl. szállás, étkezés, transzferek. Nagy nemzetközi konferenciáknál szokás 2-3 különböző ártékú szálláshely kijelölése, hogy a résztvevők igényeiknek megfelelően választhassanak tudjanak.
  - A kongresszus ideje alatt zajló idegenforgalmi programok ára, pl. városnézések, esti programok (opera, koncert, folklóros vacsora), vidéki kirándulások. Ezek időponthoz a résztvevők szabadidejére kell meghatározni, a konferencia programjától függetlenül.
  - A kongresszus előtt és után meghirdetett kirándulások ára. Ezek az ún. post-congressus és re-congressus túrák általában 2-3 naposak, céljuk az, hogy ha egy külföldi konferencia-részvevő itt van Magyarországon, akkor lehetőleg minél többet ismerjen meg az országból, de csak a konferencia helyszínét, városát. Ez egyidejűleg a szervező utazási irodának természetesen többetbevetélt is jelen, tehát az adott konferencia nyereségességét növeli. Nagy nemzetközi konferenciáknál, ahol sok tengerparti, amerikai, ázsiai résztvevő van, szokás nem csak magyarországi kirándulásokat felajánlani, hanem a szomszédos országokba szervezett utakat is, pl. Bécs, Salzburg, Prága ilyen szempontból elsőrendű cél.
  - A konferencia időtartama alatt szokás ún. hölgyprogramokat is felajánlani, melyeket a résztvevőket kísérő személyek vesznek igénybe.

A meghívót általában a szakmai szervezőtől kapott címlista alapján a kongresszusszervező utazási iroda postázza az érintetteknek. Előfordul azonban az is, hogy a meghívókat a nemzeti-közi szervezet központjába kell egyben kiküldeni és ok postázzák egyes tagországokba, illetve a tagszövetségeknek.

A második számú körlevél, illetve meghívó

Azoknak a vendégeknek küldjük, akik az első meghívóra válaszoltak, jeleztek érdeklődésüket. Ez már lényegesen több információt és részletet tartalmaz, mint az első értesítő, pl. tartalmazza a tudományos előadásokat időponttal, a fakultatív kirándulásokat és társasági programokat, a választható szálláshelyeket, étkezési és közlekedési lehetőségeket stb. Ezzel egyidejűleg a kongresszusszervező iroda kiküldi a jelentkezési lapokat is. Sok éves tapasztalat azt mutatja, hogy egy 1000 fősre becsült rendezvény szervezésékor kb. 5000 meghívót kell szétküldeni!

A jelentkezési lap visszaküldésének határideje a rendezvény nagyságának és időpontjának függvénye. A nagy volumenű világrendezvényekre min. 6 hónappal előbb szükséges jelentkezni. A jelentkezési lap visszaküldésével egyidejűleg kell a részvételi díjat és a szállásdíj előleget is befizetni.

A minél hamarabb történő jelentkezések igen fontosak a rendezvénysszervező számára, a rendezvény biztonsága, kiszámíthatósága érdekében a korai jelentkezések ösztönzésére kedvezményes részvételi díjat szoktak megállapítani, pl. a következők szerint:

- a rendezvény előtt 1 évvel egy igen kedvezőt
- a rendezvény előtt 6 hónappal egy kedvezőt
- a rendezvény előtt 3 hónappal egy normált árat
- a rendezvény helyszínén történő jelentkezéskor normál ára + késedelmi pótlékot.

Kiseb létszámú rendezvényeknél általában elegendő, ha a résztvevő a jelentkezési lapját 3 hónappal az esemény előtt küldi vissza. Ez az idő elegendő a kongresszusszervező irodának, hiszen a szállodákkal, konferenciatermekkel kötött megállapodások általában max. 30 napos lemondási határidőt szabnak meg, így ez idő alatt minden módosítás keresztülvihető.

3.5 A rendezvény konkrét előkészítési, szervezési feladatai

Először is az opciósan leköötött szállodai helyeket, illetve termemegrendeléseket véglegeseníteni kell, amikor a visszajelentkezések alapján a várható létszám már nagyobb biztonságga megállapítható.

Nagy létszámú konferenciák esetén fontos a transzferáló autóbuszok időben történő megrendelése is. Nagyon fontos, hogy a rendezvény ideje alatt a résztvevőket teljesen káros megjelensé autóbuszok szállíthják. Ha erre nincs mód, akkor is törekedni kell a szép és korszerű, kényelmes autóbuszok alkalmazására.

Tolmácsolást igénylő rendezvények esetén rendkívül fontos a megfelelő nyelvtolmácsárdák időben történő biztosítása, ugyanis a legfelkapottabb, legjobb tolmácsok és szinkronitolmácsok sokszor hónapokra, sőt évekre előre el vannak foglalva. A tolmácsok részére munkájuk megkönyvítése érdekében kb. 2-3 héttel a rendezvény előtt célszerű átadni az előadások

meghívót, mely gy vonalakkban a névsorát. Ezen, hogy az /i fordítás fontos az egész rendezés, az érdeklődést. andekát.

asszus meghívó-
lalmi kell.
ilyen van, ez
Pl. orvosi té-
lombé kell azt
aság határozza

il díj részét, il-
a tanácskozás

lant, melyeket

pl. Bécs, Salz-
i kiránduláso-
i sok tenge-
az adott kon-
yidejűleg a
többet ismer-
a egy külföldi
post-

ogramjától
ok. Ezek idő-
smézések,

m választani
önböző ártek-
n szállás,

irásos anyagát, hogy a különböző szakmai kifejezéseket, rövidítéseket, az ún. szakzsargonnt megismerhessék.

Szükséges megrendelni az étkezéseket, fogadásokat és banketteket, az egyes eseményekhez kapcsolódó műsorra, zenekarokkal, esetleges díszletekkel, dekorációval együtt. Az étkezésekkel nagyon fontos a menüsorok egyeztetése, hogy a vendégek változatosan étkezzhessenek és ezáltal izellőt is kaphassanak a magyar gasztronómiából.

Még kell szervezni a különböző kirándulásokat, post-congress és pre-congress túrákat, ezekhez biztosítani kell a megfelelő nyelvi idegenvezetőket.

Eközben folyamatosan fogadni és rögzíteni kell a jelentkezőket. Ma már kiválóan működő számítógépes konferencia programok állnak rendelkezésre, komoly konferenciaszervező irodáknál ezek nélkülözhetetlenek. A számítógépes program rögzíteni tudja a résztvevőket az igényelt legkülönbözőbb szempontok szerint, pl. ország, nyelv, szálloda szerint vagy olyan szempontok szerint, hogy ki milyen programon vesz részt, mikor érkeztél és mikor utazik el, mennyit fizetett már be és mennyi még a tartozása stb.

Az előkészítő munka egyik legfontosabb része a beérkező befizetések rögzítése, időben meg kell rendelni a rendezvényhez kapcsolódó nyomtatványok, kiadványok kitűzők és esetleges táskák, mappák elkészítését. Cél szerinti minden esetben több cégől ajánlatot kéni, hogy a legmegfelelőbb minőséget a lehető legjobb áron tudjuk kapni. Ismételten hangsúlyozni kell, hogy a résztvevők kezébe kerülő kiadványok, anyagok csak névleges megjelenésük és nyelvi, fordítási tekintetben tökéletesek lehetnek.

A rendezvény ideje alatt működő regisztrációs iroda zavartalan munkafeltételeit is jó előre biztosítani kell, hiszen a telefonvonalak, faxvonalak megrendelése esetleg több időt vesz igénybe. A regisztrációs irodát a lehető legcéliszertűbben kell berendezni, hogy az ügyintézőknek minden szükséges anyag rendelkezésére álljon. Itt történi a vendégek regisztrálása érkezéskor, itt kapják meg a kongresszusi anyagokat (mappát, kitűzőt, a pontos és végső tudományos és szabadidő programot, meghívókat a társasági eseményekre, az előadások nyomtatott anyagát, tudományos prospektusanyagot, esetleg kis ajándékok).

A rendezvény előtt néhány nappal össze kell állítani a résztvevők listáját. Erre egyrészt a regisztrációs irodában van nagy szükség, másrészt a megbízó szervező bizottságnak természetesen tudnia kell, hány fő és kik várhatók.

A saját, szakmai szervező bizottság feladatai a szervezés fázisában

- Az előadókmal való kapcsolattartás a szervező bizottság feladata, de a lebonyolítás folyamatait már fokozatosan átadják a szervező titkárságnak. A szervező titkárság feladata a kapcsolattartás során az, hogy megbeszélje az előadók technikai igényeit, egyeztesse az érkezési időpontjukat, szállásigényüket. Ez alapján előadói regisztrációs listát állítanak össze, amelyet a szakmai titkárság a rendezvény szervező irodá feladatokára bocsát. Ezen a listán tünteti fel a szervező bizottság a jogosultságokat is. Ezzel elküldhető a majdani előregisztráció folyamán az, hogy a rendezvény szervező, pl. résztvevői díj fizetésére szólítsa fel azt az előadót, akinek díját a szervezők fizetik, de az előadó a jelentkezési lapján ezt nem tüntette fel.

- Az előadók felkérése, folyamatosan bővítve, összeállítva a majdani konferencia szakmai programját. Ebben a szakaszban dől el véglegesen a második körbeli szakmai tartalma. Kiválasztják, mely előadók lesznek a meghívott vendégek, akiknek költségeit a konferencia bevételeiből fedezik. Tisztázzák, hogy a költségek közül mit vállal a szakmai szervező bizottság. A szakmai bizottság jogosult eldönteni, hogy melyik előadó, milyen költségtérítésben részesülhet: szállás, részvételi díj, repülőjegy, munkadíj stb.

A megkötött szerződések fizetési, lemondási, változtatási feltételeinek összehangolása. Az előzetesen már megkötött beszállítói, alvállalkozói, helyszíni stb. szerződésekben rögzített határidők-höz kell igazítani a résztvevők felé a körleveleikben, program füzetben és a jelentkezési lapon rögzített határidőket, pl. a szállodával 1 éjszakai deposit fizetését rögzítette a rendezvény-szerző, ennek fizetési határideje: május 1. Ezt az összeget a jelentkezőktől kell beszédnünk, ezért a jelentkezési lapon egy előbbi, április 20. határidőt adunk ki. Így a szervezők, már 10 nappal előbb tisztán látják a résztvevőktől beérkezett depositok alapján, hogy mit kell a szállodától fixre megrendelni és kifizetni. A megkötött szerződések összehangolása garanciája a résztvevői lét-szám alakulásáról időben beszerezhető információkat, a várható bevételt, a kötbérfizetések elke-rülését, ami akkor következik be, ha pl. a szállodától több szobát rendelünk meg, mint amit ne-künk kifizettek. Ebben az esetben ugyanis a szervezőt terheli a felelősség, hogy amire már a depositot átutalta, a szobát (a későbbiekben) tudja-e értékesíteni. A megbízott konferenciászerező írda feladata A befolyt résztvevői díjak, szponzorátamogatások pontos nyilvántartása, visz-szaigazolása a megkötött részére. Előfordulhat az a regisztráció folyamán megfi-gyelhető tendencia, hogy a vártnál kevesebb lesz a fizetés résztvevők száma. Így a résztvevői díj-ból származó bevétel nem fogja fedezni az eredetileg kalkulált költségeket, ezért azokat csök-keníteni kell. A szakmai bizottsággal közösen kell keresni a költségek csökkentésének módját. A szervező írda kötelessége, hogy figyelmeztesse a szakmai szervezőket a bevételkiesésre, és al-ternatívát kínáljon a probléma megoldására.

A rendezvény-szervező (PCO) feladatai a szervezés során

feladatait a megbízott külsős szervező (PCO) munkájával is.

- Szakmai kirándulások szervezése, tervezése, kapcsolattartás a fogadóval (pl. kör-részére. A vizum engedélyezéseinek időtartama minimum 10 nap.
- A meghívottak vizumainak intézése, meghívólevelével küldése. Egyes országok állampolgárai (pl. Csozország) csak hivatalos vizummal léphetnek be Magyaror-szágra. Ahhoz, hogy vizumot kapjanak, hivatalos meghívólevelére van szükségük. Ezt a konferencia feljecs papírján, a szakmai szervező bizottság elnökeinek eredeti aláírásával ellátva kell kiállítani. Tartalmaznia kell a konferencia időpont-ját, időtartamát, a meghívás jellegét és a garanciaavallalást a szakmai szervező bizot-tság részéről a meghívott személyt. Eredeti példányt kell eljuttatni a meghívott fel-részére. A vizum engedélyezéseinek időtartama minimum 10 nap.
- A körlevelek szakmai részének összeállítás, amelyben az előadásokon kívül min-den egyéb olyan közérdekű információ is belekerül, ami a résztvevőket érintheti. Itt tájékoztatjuk a résztvevőket, pl. kiállítási lehetőségekről, standmértékekről, díjakról esetleges szakmai kirándulások lehetőségéről, arról, hogy lesz-e tolmácsolás a kon-ferencián stb.
- A körlevelek szakmai részének összeállítás, amelyben az előadásokon kívül min-den egyéb olyan közérdekű információ is belekerül, ami a résztvevőket érintheti. Itt tájékoztatjuk a résztvevőket, pl. kiállítási lehetőségekről, standmértékekről, díjakról esetleges szakmai kirándulások lehetőségéről, arról, hogy lesz-e tolmácsolás a kon-ferencián stb.
- A beérkezett előadások, absztrakt anyagok ellenőrzése, elfogadásának vissza-igazo-lása. Az előadókkal történt egyeztetés után, időtállóan készítése szükséges. Az előada-sok szakmai bizottságnak megküldött, absztraktkban (meghatarozott formában) kért szövegét, számitógépen rögzíteni kell. Ennek összeállítása folyamatos szakmai egyeztető és adatátviteli tevékenység. Végredménye a későbbiekben kinyomtatásra kerülő konferencia-absztrakt gyűjtemény, vagy proceedings kötet, amely egy konfe-rencia szakmai dokumentációjának lehet része. Altalában, speciális számitógépes konferencia-program szolgálja a könnyebb áttekinthetőséget.

argont meg-
eményekhez
étkészésenkél
ek és ezáltal
traktat, ezek-
őn működő
vező iradák-
t az igényelt
szempontok
mít fizetett
időben meg-
sétleges tás-
gy a legmeg-
illeg, fordítás
it is jó előre
b időt vessz
gyintézőknek
a érkezéskor,
dományos és
anyagát, tu-
gyérszi a re-
ermészesen

- A vendégek folyamatos regisztrációja, előregisztráció Jelenkezési lap visszaküldésével törté-
nik. A jelenkezési lap a második körrel betöltendő. Tartalmi elemek:
  - Jelenkező neve, munkahelye, elérhetősége; fontos: nyilvántartás, létszám miatt,
névkitűző készítése miatt, ez az adatbázis az alapja a következő konferencia címhis-
tájának, a részére küldendő jelenkezési visszaigazolás miatt, résztvevők végső his-
tája (participant list) ez alapján készül.
  - Jelenkezővel érkező kísértők adatai; fontos: a kísértői programokon résztvevők lét-
száma miatt, a névkitűző készítése miatt, a bevételek miatt.
  - Részvételi díj-kategória bejelölése; fontos: mert tudni kell, hogy ki a fizető, ki a ked-
vezményezett, stb. (pl. meg-hívott előadó, ingyenes), mert a névkitűzőre rá kell írni,
hogyan előadó, szponzor stb.
  - Szállás adatok; fontos: hogy foglaljunk-e szállást, milyen kategóriában foglaljunk
szállást, egy-, kétágyas, - egyéb szobát foglaljunk-e, érkezés- távozás időpontjának
ismerete miatt, szállás-deposit beszedése miatt
  - Esetleges transzferhez szükséges adatok; fontos: mikor érkeznek, távozik a vendég,
ker-e transzfer, hány fő érkezik, milyen szállítási eszközöket küldünk a vendégért, ha
autóval jön, biztosítanunk kell-e parkolót.
  - Fizetési, lemondási feltételek; fontos: a vendégnek is tudnia kell, rá épügg vonatko-
zik a pénzügyi felelősség, mint a szervező irodára, a jelenkezési lapon a vendég az
aláírásával a feltételek elfogadását garantálja.
  - Szervező cég bankjának adatai; fontos: a bank neve, címe, a szervező bankszámla-
száma, szükséges kért, hogy átutalásnál jelezze a konferencia nevet, szükséges je-
lőlni a résztvevő nevet is, nem elég a cég, aki befizeti, hiszen a regisztrációnál a je-
lentkezőt névvel visszük fel.
  - A befizető résztvevő/cég hitelkártya adatai; hitelkártya típusa, száma, érvényessége,
a levonandó összeg, a levonáshoz a sajátkezü aláírása, a kártya fénymásolata.
  - Különleges információk; vonatkozhat: étkezésre (pl. vegetáriánus), szállásra (túlso-
lyos a vendég, extra méretű ágylat kéri), egyéb (pl. kerekesszékes a résztvevő).
  - A résztvevő aláírása és a kitöltés dátuma
- A már előzetesen megrendelt szolgáltatások aktualizálása. Az előregisztráció folyamán a lét-
számok alapján a már meglévő megrendeléseinket ellenőrizni kell.
- Szállás: A konferenciavendéget egyéni vendégeket kezelő szálloda, 24 órával az
érkezése előtt meg lemondható a szoba kötbérmentesen akkor, ha a lemondott szo-
bák száma nem haladja meg a módosítható maximális %-ot. Szállodai megállapo-
dástól függően, a rendezvény előtt egy hónappal az eredeti foglalás 10 %-át, rendez-
vény előtt 2 hónappal 20 %-át, 3 hónappal előtte pedig nagyobb mértékű lemondást
is elfogadnak.
  - Vendéglátás: Ellenőrizni kell, hogy a létszámokat milyen mértékben módosíthatjuk,
csökkenthetjük, ami az eredeti létszámhoz képest 10-20% lehet, úgy, hogy a rendez-
vényhez közelítve, egyre csökken a lemondás lehetősége. Végleges létszámokat
általában egy héttel a tényleges rendezvény előtt kell adni, ami tovább már nem
változtatható.
  - Egyéb: tisztázni kell a transzfer típusát (autó, busz, reptéri shuttle).

- A programok: szervezése, személyi és tárgyi feltételeinek megteremtése, propagálása, eladása. A programfüzetben előzetesen meghirdetett programokra a résztvevők, érdeklődésűktől függetlenül, jelentkezési lapon regisztrálhatják magukat. Ugyancsak a jelenkezési lapon kérjük a vendéget arra, hogy jelölje be, hogy az esti programokon részt kíván-e venni. Információnk birtokában tudjuk a létszámot változtatni, a buszokat, idegenvezetőket megrendelni. A programok típusai
- szakmai programok (a konferencia szakmai előadásai és kapcsolódó előadások, szakmai események, programok);
  - társadalmi programok, amelyeket a részvételi díj tartalmaz (social program), például: társadalmi programok, fakultatív programok (opcionál program), mint például turisztikai programok, kirándulások, amelyekkel külön részvételi díj befizetése mellett vehetnek részt a vendégek.
  - kísérői program vagy hölgyprogram
  - A soron következő nyomdai munka előkészítése
  - Folyamatos információáramlás biztosítása a megbízó, az alvállalkozók, a szolgáltatások között
  - Szállodai foglaltságok, módosítások folyamatos intézése, visszairigazolása.
  - Transzferek, és kapcsolódó személyi – tárgyi feltételek előkészítése,
  - VIP listák előkészítése, biztonsági feladatok megrendelése elsősorban
  - Protokoll és állami rendezvényekhez kötődve, de egyéb rendezvények VIP vendégeinek fogadása során is előfordulhat (NATO, EU ülések, VIP fogadások stb.).
  - A konferencia alatti programokhoz kapcsolódó műsorok szervezése.
  - Sajtó és médiakapcsolatok szervezése, bonyolítása. Sajtótájékoztató szervezése esetén (ha publicitást kívánunk adni a konferenciának), dönteni kell a meghívandó médiákról és képviselőikről. Sajtólistát és sajtóanyagot kell összeállítani, kijelölni a sajtótájékoztató időpontját, helyét és meghívni a sajtó képviselőit. Alattában az ezzel kapcsolatos teendők intézésére külön személyi neveznek ki, a sajtó-felétőt.
  - A szállítással, étkezéssel, távozással, hataárátlépéssel, biztonsággal kapcsolatos feladatok. Amennyiben nagy létszámú konferenciáról van szó (pl. 2002. szeptember 1-7., tízezer fős Diabétesz Világkonferencia) a biztonsággal, hataárátlépéssel feladatok szervezésére (repülőtéren biztonsági szolgálat, VPOP, rendőrség stb.) értesítése a konferenciáról.
  - Technikai szolgáltatások végleges megrendelése. Az előadók igényeinek visszajelzése után, a várható résztvevők létszámának ismeretében megrendelhető a végleges technika (mikrofon, esztleges többletként fellépő igények stb.)
  - A szolgáltatásokkal többszöri egyeztetés. A már lekért, de még pontosításra szoruló szolgáltatásokról meg kell adni az aktuális információkat. Célnk, hogy minél pontosabb adatokkal lássuk el a szolgáltatásokat.
  - Forgalókönyvek elkészítése. A betelepülés alatt fontos szerepe van a helyszínrre rendelt szolgáltatások, szolgálattalok összehangolásának. Koordináljuk érkezésüket,

idővel törté-

zám miatt,
rencia címis-
ök végső lis-

szervezők lét-

ítzeto, ki a ked-

in foglaljunk
dopontjának

ik a vendég,
ndéget, ha

ppügy vonatko-
t a vendég az

bankszámla-
szükséges je-

tracionál a je-
érvényessége,
tásolata.

zállásra (túlsu-
szervező).

folymán a lét-

24 órával az
mondott szo-

0 %-át, rendez-
ékü lemondást

modosíthatjuk,
hogy a rendez-

létszámokat
b már nem

Azokat a munkákat tekintjük itt át, amelyek a rendezvény lebonyolítása után hárulnak a rendezvényszervezőre.

Milyen feladatok elvégzését lehet javasolni? Mindenekelőtt magunk között kell értékelnünk az elvégzett munkát. Ennek elengedhetetlen előfeltétele, hogy még a rendezvény idején szondázzuk a résztvevők elégedettségét. Így kezzünk meggyőződni arról, hogy mennyire elégedettek a látottakkal, hallottakkal, kapottakkal, milyen volt az elítávozásukkor a hangulatuk. Feltehetően szükséges, hogy saját és a beszállítók munkatársainak az észrevételeit megismerjük és rögzítsük. A tapasztalatoknak a rögzítése, megfogalmazása irásban való rögzítése, egy további minőségi fejlődésnek az előfeltétele lehet. Ezért minden rendezvény után érdemes egy utólagos értékelést elkészí-

Utómunkák

Ha a rendezvény lezajlott, a rendezvényszervezőre még sok feladat hárul. A rendezvény bontása csak az utolsó vendég elítávozása után kezdhető meg. Ha nem feltétlenül szükséges, a vendéglátók távozása előtt se kezdjük hozzá a bontáshoz. A megrendelőnek értenie kell, hogy fontos személységnek tartjuk. Ellenőrizni kell a beszállítók által visszatávit anyagokat, kellekkeit, a saját lebontott és visszaszállítandó anyagainkat. Fontos arra figyelni, hogy a területet, amelyet átvevünk, rendezni, áttekinteni, takarítani kell, és a megállapodás szerint az esetleges javításokat el kell végezni. A kitért világitótestek, az áramkörök hibák, az esetleg megsérült vagy eltört bútorzat, dekoráció helyreállítása egy következő megrendelés elnyerésének a lehetőségét rejti magába. Nagyon fontos, hogy a helyszínt jegyzőkönyvvel adjuk át a feladós vezetőknek, az esetleges viták elhárítása érdekében. Ha rendbe hoztuk, és visszatávituk a helyszínt következő rendezvény utómunkálatat.

3.7 A rendezvény befejezése után teendők

Fel kell készülni arra, elsősorban szemléletileg és lelkiileg, hogy a legalaposabb, leglétkisimertesebb felkészülés ellenére is adódhatnak váratlan problémák, bakik, különleges igények, kívánások, technikai nehézségek. A lényeg, hogy a munkában résztvevők együttes erővel és segítőkészséggel hozzáállással a problémák megoldására és ne megmagyarázására fordítsák erejüket. Tudomásul kell venni, hogy ebben a szakmában dolgozóktól sok-sok improvizálás, gyors probléma-megoldási készség várható el, még a legváratlanabb, előre nem látható szituációkban is. A problémák, kérdéseket mindig udvariasan, szakszerűséget és hozzáértést tükrözve kell megoldani, hiszen tisztában kell lenni azzal, hogy munkánk reflektorfényben van és az adott rendezvényről, az ott dolgozóktól kialakult képet kivertitődik az ország egészére.

A rendezvény ideje alatt lényegében csak folyamatosan kontrollálni kell, hogy az előre megrendelt szolgáltatások teljesítése tökéletes, problémamentes legyen. Ennek érdekében minden nap a következő napi programot ismételten végig kell ellenőrizni, az összes szolgálható felé a végleges létszámokat közölni, a különböző termek berendezését megvizsgálni stb.

3.6 A rendezvény ideje alatti feladatok

megadjuk számukra a szükséges információkat, a kontaktszemélyek nevét, ez megkönnyíti, és gördülékenyebbé teszi a helyszíni munkát. Forgaókönnyv vagy részletes ütemterv készüli, feladatokra, cégre, személyre lebontva. A feladatért feladós személynek csak az adott területre vonatkozó információkat adjuk meg.

Az állófogadás célja a rendezvényen résztvevői számára ünnepélyes, az általánosított elterő vendégialválasztékban és a kapcsolódó szolgáltatásokban. Többnyire valamilyen esemény előtt vagy után tartják, időtartama várhatóan 1,5-2 óra, de a délelőtti tartottak ennél rövidebbek.

A fogadást valaminek vagy valakinek az ünnepelésére, köszöntésére szervezik. Az érkezéket a terem bejáratánál várja és köszönti a házigazda és esetleg a felesége. Céges rendezvény esetén egy-két vezető munkatárs. Az italt az első vendégek érkezésétől kezdve pincérek kínálják körbe. A rendezvény ünnepélyes megnyitával, köszöntéssel kezdődik. Ezután az étkezés megkezdésére a házigazda jelt ad. A vendégeknek a fogadásra illik pontosan érkezniük, a távozásra nincs megkötés.

Az állófogadás során a vendégek ellátását büfészervízzel oldjuk meg, az étel- és italválasztékot büféasztalon helyeztük el. A büféasztalra a vendégek maguk szednek vagy pincérek segítenek a tálatásban, a vendégek az ételket, italokat állva fogyasztják. Könyvkiállítások használata megkönnyíti az étkezés kényelmét.

Nagyobb létszámú rendezvény lebonyolításakor állófogadást szervezünk, mert a büféasztalokkal jelentősen meggyorsítható és egyszerűsíthető a vendégek ellátása. Kevesebb asztal, szék szükséges, ezáltal a helyigénye is kisebb. A vendégek szabad mozgását, ismerkedését biztosítjuk és nem szükséges ültetési rend. A választék lehet bőséges, a személyzet a megfelelő pótlásra figyel. Ezáltal az ételköltség lehet magasabb.

Előkészítése több időt vesz igénybe, a szervezéshez speciális eszközökre is szükség van. Ezt inkább bízzuk az egészter szakemberekkel. 20-30 vendégre általában egy felszolgát szokás számítani, így pl. egy 200 fős állófogadás 7 pincérral megoldható. Vendégként legálabb másfél negyzedméter alapterületet kell biztosítani.

4.2 Az állófogadás szervezése

Az állófogadás célja a rendezvényen résztvevői számára ünnepélyes, az általánosított elterő vendégialválasztékban és a kapcsolódó szolgáltatásokban. Többnyire valamilyen esemény előtt vagy után tartják, időtartama várhatóan 1,5-2 óra, de a délelőtti tartottak ennél rövidebbek.

A fogadást valaminek vagy valakinek az ünnepelésére, köszöntésére szervezik. Az érkezéket a terem bejáratánál várja és köszönti a házigazda és esetleg a felesége. Céges rendezvény esetén egy-két vezető munkatárs. Az italt az első vendégek érkezésétől kezdve pincérek kínálják körbe. A rendezvény ünnepélyes megnyitával, köszöntéssel kezdődik. Ezután az étkezés megkezdésére a házigazda jelt ad. A vendégeknek a fogadásra illik pontosan érkezniük, a távozásra nincs megkötés.

Az állófogadás során a vendégek ellátását büfészervízzel oldjuk meg, az étel- és italválasztékot büféasztalon helyeztük el. A büféasztalra a vendégek maguk szednek vagy pincérek segítenek a tálatásban, a vendégek az ételket, italokat állva fogyasztják. Könyvkiállítások használata megkönnyíti az étkezés kényelmét.

Nagyobb létszámú rendezvény lebonyolításakor állófogadást szervezünk, mert a büféasztalokkal jelentősen meggyorsítható és egyszerűsíthető a vendégek ellátása. Kevesebb asztal, szék szükséges, ezáltal a helyigénye is kisebb. A vendégek szabad mozgását, ismerkedését biztosítjuk és nem szükséges ültetési rend. A választék lehet bőséges, a személyzet a megfelelő pótlásra figyel. Ezáltal az ételköltség lehet magasabb.

Előkészítése több időt vesz igénybe, a szervezéshez speciális eszközökre is szükség van. Ezt inkább bízzuk az egészter szakemberekkel. 20-30 vendégre általában egy felszolgát szokás számítani, így pl. egy 200 fős állófogadás 7 pincérral megoldható. Vendégként legálabb másfél negyzedméter alapterületet kell biztosítani.

kávé nem szükséges.

A rendezvény jellege miatt az italválaszték elsősorban alkoholfmentes italokból áll, így általában ez a legszerekenesebb megoldás egy munkakavacsora során.

A tárgyalás egy korábbi szünetben megrendelni egy konkrét időpontra. Kiseb létszám esetén kiválasztott ételsorral vagy kisebb létszám esetén étlap szerinti választanak. Ez utóbbit is célszerű lekre és a személyzet is diszkrétan a háttérben maradhat. A munkakavacsora szervezhető előre társas étkezésen, diszkrétan rész vagy büfészervíz keretében jutnak ételhez, italhoz. A büfészervíz jó lehetőséget biztosít a sokszemélyes tárgyalásokon a négyzetközti megbeszéléshez, az étkezés milyenségét nagyban meghatározza az ellátás formája, a vendégek egyszerűen, az étkezés közbeni beszélgetést, tárgyalást ne zavarja meg.

A személyzet csak a szükséges mértékben serénykedjen az asztal körül, legyen szinte láthatatlan, az étkezés közbeni beszélgetést, tárgyalást ne zavarja meg.

A munkakavacsorának többnyire nincs kötött formája, különlegeséktől mentes. Nincs protokollaris ültetés, a tárgyalópartnerek üljenek egymás mellé és az egyes fogások között folytathatják megbeszélésüket. Az asztalokat nem kell külön felidiszteni, inkább maradjon szabad hely egy-egy dossziénak.

A munkakavacsora asztala a megterített asztalhoz vagy egy pár perces sétával elérhető a munkakavacsora asztala. A sétához az időjárás függvényében lehet fel kell öltözni, majd a vacsora helyszínén ismét levetkőzni, ez idővesztés. Ha megoldható, 5-6 percnél ne legyen többet igénybe, hiszen az étkezést követően még vissza kell térni a tárgyalóasztalhoz. Tehát a legjobb, ha épületen belül maradunk.

Irodalom

Molnár Gabriella : Utazásszervezés, rendezvényszervezés KIT, 1998

Zsibrák Ferencné: Idegenforgalmi ügyintézés III. Szókratész Kft., 1994

Drábik László: Utazásszervezés, utasvédelem Novorg, 1997

Tasnádi József: A turizmus alapismeretei I. Kereskedelmi és Gazdasági Főiskola, 1998

Mészáros Tibor-Voleszák Zoltán: Villásreggelitől a gálavacsoráig, 2004

www.hcb.hu

Turizmusfejlesztési Program 2000. szeptember

Dr. Faragó Hilda-Karikás Eszter: A konferenciák világa

Dr. Faragó Hilda: Idegenforgalmi rendezvények és kongresszusok szervezése
(Képzőművészeti Kiadó és Nyomda, Budapest, 2000., 2. kiadás)

Gyarmati Ildikó: Rendezvényszervező Kézikönyv (Szókratész Külgazdasági Akadémia, Budapest, 2001.)